

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO TOWARZYSTWA TŁUMACZY PRZYSIĘGLYCH I SPECJALISTYCZNYCH TEPIS W OKRESIE VII KADENCJI WŁADZ W LATACH 2008-2011

Doskonalenie zawodowe

Realizacja jednego z podstawowych zadań statutowych PT TEPIS, jakim jest zapewnianie tłumaczom przysięgłym i specjalistycznym możliwości doskonalenia zawodowego, odbywała się według formuły spotkań warsztatowych pod nazwą „Repetytorium dla Tłumaczy”, „Laboratorium Tłumaczy” lub „Warsztaty dla Tłumaczy”. Spotkania te były organizowane przez Kolegium Doskonalenia Zawodowego PT TEPIS w Warszawie, natomiast w Krakowie, Wrocławiu, Szczecinie, Sosnowcu, Zielonej Górze i Białymstoku – przez Zarządy Kół PT TEPIS.

Doroczne Warsztaty w Warszawie. Kolegium Doskonalenia Zawodowego organizowało co roku w Warszawie Warsztaty Przekładu Prawniczego i Specjalistycznego z okazji Międzynarodowego Dnia Tłumacza w ostatni weekend września w salach Hotelu Mercure. Wszystkie spotkania tłumaczy w Warszawie – o charakterze ogólnokrajowym - cieszyły się dużym powodzeniem i przyciągały każdorazowo ok. 100 uczestników, którzy słuchali referatów wygłaszanych w co najmniej pięciu lub sześciu sekcjach językowych: angielskiej, francuskiej, niemieckiej, rosyjskiej, włoskiej i hiszpańskiej. Doroczne Warsztaty, organizowane w tej formule prawie od początku istnienia PT TEPIS, w okresie sprawozdawczym odbyły się odpowiednio: XXII WPPS – 27-28 września 2008 r. (29 referatów), XXIII WPPS – 26 września 2009 r. (27 referatów), XXIV WPPS – 25 września 2010 r. (32 referaty).

Repetytoria w Warszawie. Kolegium Doskonalenia Zawodowego zorganizowało osiem spotkań w Warszawie z cyklu „Repetytorium dla Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznego”, z których X RTPS odbyło się 28 listopada 2008 r., XI RTPS – 28 marca 2009 r., XII RTPS – 27 czerwca 2009 r., XIII RTPS – 20 lutego 2010 r., XIV RTPS – 22 maja 2010 r., XV RTPS – 20 listopada 2010 r., XVI RTPS – 12 marca 2011 r., XVII RTPS – 4 czerwca 2011 r.

Laboratoria w Warszawie. Kolegium Doskonalenia Zawodowego kontynuowało cykl pn. „Laboratorium Tłumacza Przysięgłego – kurs podstawowy”, w ramach którego odbyły się wykłady (každorazowo 24 godzin) II. LTP w okresie październik – listopad – grudzień 2008 r., III. LTP - marzec - maj 2009 r. i IV LTP - marzec - kwiecień 2010 r., oraz V. LTP – w październiku 2010 r. Natomiast w nowym cyklu pn. „Laboratorium Nauczycieli Przedmiotu - Status i etyka zawodowa tłumacza przysięgłego” odbyły się wykłady (každorazowo 6 godzin) I. LNP - we wrześniu 2009 r. i II. LNP - wrześniu 2010 r. W styczniu 2011 r. odbyło się w Warszawie Laboratorium TON pn. „Tłumaczenie na Odległość i Notacja” (10 godzin wykładów) w ramach realizacji projektu UE „Avidicus”.

Nowa formuła Laboratorium dla Kandydatów na Tłumacza Przysięgłego i dla Tłumaczy Specjalistycznych w Warszawie. W lipcu 2011 r. została opracowana przez Kolegium Kształcenia Zawodowego we współpracy z Kolegium Ekspertów PT TEPIS nowa formuła kursu dla kandydatów na tłumacza przysięgłego przewidująca 144 godziny wykładów i zajęć podczas dziewięciu comiesięcznych zjazdów.

Repetytoria w Krakowie i Zakopanem. Zarząd Małopolskiego Koła PT TEPIS zorganizował w latach 2008-2011 sześć spotkań pn. „Krakowskie Repetytorium dla Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych” (KRTPS) w salach Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego. W tym cyklu VI KRTPS odbyło się 18 października 2008 r. w Krakowie, VII KRTPS – 18-19 kwietnia 2009

w Zakopanem, VIII KRTPS – 21 listopada 2009 r. w Krakowie, IX KRTPS – 17 kwietnia 2010 r., X KRTPS 13 listopada 2010 r. oraz XI KRTPS – 16 kwietnia 2011 r. – również w Krakowie. Członkowie Małopolskiego Koła spotykali się też na „Warsztatach Przy Kawie”.

Warsztaty we Wrocławiu. Zarząd Dolnośląskiego Koła PT TEPIS we Wrocławiu, po uprzednim nawiązaniu współpracy z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim, w latach 2008-2011 zorganizował pięć spotkań z cyklu pn. „Dolnośląskie Warsztaty dla Tłumaczy” (DWT) w salach tego Urzędu we Wrocławiu. Kolejne Warsztaty odbyły się: V DWT – 21 listopada 2008 r., IX DWT – 15 maja 2009 r., X DWT – 9 października 2009 r., XI DWT – 8 października 2010 r. oraz XII DWT – 4 lutego 2011 r.

Repetytoria i szkolenia w Sosnowcu. Zarząd Górnośląskiego Koła PT TEPIS w Bytomiu zorganizował w cyklu pn. „Górnośląskie Repetytorium dla Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych” (GRTPS) w Sosnowcu pięć spotkań: IV GRTPS – 16 kwietnia 2009 r., V GRTPS – 23 października 2009 r., VI GRTPS – 26 marca 2010 r. i VIII GRTPS – 22 października 2010 r. Ponadto w maju i czerwcu 2009 r. odbyło się w Sosnowcu szkolenie nt. prawa cywilnego, karnego i gospodarczego, w marcu 2010 r. - szkolenie nt. prawa upadłościowego, zaś w lutym 2011 r. – szkolenie z zakresu prawa cywilnego, zaś w grudniu 2009 r. i w marcu 2010 r. - warsztaty nt. autoprezentacji i wizerunku zawodowego tłumacza.

Laboratoria dla Tłumaczy w Szczecinie. Zarząd Pomorskiego Koła PT TEPIS w Szczecinie w latach 2008-2011 r. zorganizował sześć szkoleń z cyklu pn. „Szczecińskie Laboratorium dla Tłumaczy” (SLT): w kwietniu i maju – I. SLT nt. impostacji głosu tłumacza, II i III SLT – we wrześniu 2010 r., IV SLT – w listopadzie 2010 r., V SLT – w styczniu 2011 r. oraz VI SLT – w marcu 2011 r.

Repetytoria Zarządu Lubuskiego Koła PT TEPIS. W październiku 2008 r. odbyło się II Repetytorium Tłumaczy Przysięgłych w Gorzowie Wielkopolskim, zaś zaplanowane III Laboratorium, które miało się odbyć 25 marca 2010 r. w Żarach, zostało odwołane ze względu na brak zgłoszeń.

Repetytorium w Białymstoku. Zarząd Podlaskiego Koła PT TEPIS, powołanego do życia 1 czerwca 2010 r., zorganizował I Białostockie Repetytorium Tłumaczy Przysięgłych w salach Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w dniu 25 marca 2010 r.

Starania o lepszy status prawny i wyższą rangę zawodu tłumacza przysięgłego

W ramach starań o polepszenie statusu prawnego tłumaczy przysięgłych Rada Naczelna opracowała i wystosowała liczne pisma skierowane do Ministra Sprawiedliwości w sprawie drastycznie zaniżonych stawek wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego. Ze względu na wydłużające się w czasie procedury legislacyjne, Rada Naczelna występowała do Ministra Sprawiedliwości, Dyrektora Departamentu Organizacyjnego MS oraz Wydziału Tłumaczy Przysięgłych MS z licznymi monitami na ten temat.

W toku codziennej współpracy ustawowej z Ministerstwem Sprawiedliwości członkowie PT TEPIS brali udział w pracach Państwowej Komisji Egzaminacyjnej przeprowadzającej egzaminy dla tłumaczy przysięgłych oraz Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych.

W celu podniesienia rangi zawodu Towarzystwo TEPIS wystąpiło o nadanie swoim zasłużonym członkom odznaczeń państwowych, w wyniku czego 16 osobom nadano Brązowe, Srebrne i Złote Krzyże Zasługi. Z okazji dwudziestolecia Towarzystwa TEPIS 15 członków wyróżniono Odznaką za Zasługi dla PT TEPIS oraz nadano tytuł honorowego członka PT TEPIS pięciu tłumaczom zasłużonym w działalności społecznej na rzecz tej grupy zawodowej w Anglii, Belgii, Holandii i Rosji.

O wszystkich wystąpieniach i podejmowanych akcjach członkowie PT TEPIS byli regularnie informowani podczas spotkań warsztatowych, na łamach niniejszego biuletynu, indywidualnie adresowaną pocztą elektroniczną oraz na stronie internetowej Towarzystwa.

Nowelizacja Kodeksu tłumacza przysięgłego

W celu podwyższenia autorytatywności zasad wykonywania zawodu, uchwałą Rady Naczelnej z 4 lutego 2010 r. postanowiono przystąpić do nowelizacji Kodeksu tłumacza przysięgłego z 2005 r. oraz powołać z tej okazji Międzyinstytucjonalny Komitet Konsultacyjny, w skład którego weszli przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości, Krajowej Rady Sądownictwa, Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, Naczelnej Rady Adwokackiej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Forum Pracowników Urzędów Stanu Cywilnego i Rady Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk oraz przedstawiciele uczelni: Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Gdańskiego, Politechniki Częstochowskiej, Uniwersytetu Wrocławskiego i Uniwersytetu Śląskiego oraz przedstawiciele organizacji zrzeszający tłumaczy: Stowarzyszenia Tłumaczy Polskich, Bałtyckiego Stowarzyszenia Tłumaczy, Stowarzyszenia Tłumaczy Polskiego Języka Migowego i Polskiego Stowarzyszenia Biur Tłumaczeń.

Rada Naczelna postanowiła ogłosić znowelizowany tekst Kodeksu tłumacza przysięgłego na stronie internetowej Towarzystwa 1 września 2011 r. i udzieliła auspicjów Wydawnictwu Translegis na jego publikację wraz z nowym komentarzem w postaci książkowej, zaplanowaną na październik 2011 r.

Współpraca z uczelniami

Towarzystwo kontynuowało współpracę w ramach porozumień podpisanych z kilkunastoma uczelniami. Członkowie TEPIS-u z dużym doświadczeniem zawodowym i dydaktycznym aktywnie udzielali się jako nauczyciele tłumaczenia sądowego i prawniczego, prowadzili wykłady na Uniwersytecie Wrocławskim, Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, w Wyższej Szkole Bankowej w Gdańsku, Toruniu, Chorzowie i innych. W ramach swoich wykładów członkowie PT TEPIS przekazywali wiedzę nt. zasad wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego i metodologii przekładu prawniczego i sądowego.

Współpraca z Międzynarodową Federacją Tłumaczy

Od chwili nabycia członkostwa Międzynarodowej Federacji Tłumaczy w 1993 r. Towarzystwo TEPIS bierze aktywny udział w konsolidacji i doskonaleniu zawodowym tłumaczy pod auspicjami FIT.

Zofia Rybińska, wiceprezes PT TEPIS, wzięła udział w Dorocznym Zgromadzeniu FIT Europe - Regionalnym Centrum Europejskim Międzynarodowej Federacji Tłumaczy FIT, które odbyło się w Berlinie we wrześniu 2009 r. Na spotkaniu z tej okazji z przedstawicielem argentyńskiego stowarzyszenia członkowskiego FIT - Colegio de Traductores Publicos de la Ciudad de Buenos Aires, podpisała w imieniu Rady Naczelnej PT TEPIS porozumienie o współpracy, które ze strony Colegio sygnowała Leticia Ana Martinez. Porozumienie to ma na celu wymianę doświadczeń w zakresie kształcenia tłumaczy oraz udział w konferencjach i spotkaniach organizatorów bez zobowiązań finansowych. Na zaproszenie Colegio, w ramach tego porozumienia, Zofia Rybińska wzięła udział w V Latinoamerykańskim Kongresie Tłumaczy w maju 2010 r., podczas którego wygłosiła referat nt. statusu i kwalifikacji tłumaczy przysięgłych w Polsce.

Kontynuując współpracę z Komitetem ds. Tłumaczy Prawniczych i Sądowych FIT, w okresie sprawozdawczym prezes Towarzystwa TEPIS, Danuta Kierzkowska, przyjęła funkcję eksperta tego Komitetu FIT, zaś współprzewodniczącą Komitetu została Zofia Rybińska, która od 2009 r. brała udział w działaniach zmierzających do powołania nowego zarządu tego Komitetu, uczestniczyła w kolejnych zebraniach tego zarządu oraz w zorganizowanym pod jego auspicjami X Międzynarodowym Forum Tłumaczenia Prawniczego i Sądowego FIT nt. etyki i dobrej praktyki w Paryżu w maju 2011 r.

Biuro Rady Naczelnej kontynuowało obsługę członków PT TEPIS w formalnościach związanych z uzyskaniem międzynarodowej legitymacji FIT, która ma służyć podnoszeniu rangi zawodowej tłumaczy polskich poza granicami naszego kraju. Kontynuowano również prenumeratę kwartalnika FIT pn. „Translatio” pod redakcją Rene Haeseryna, rozdzielając 10 egzemplarzy między pięć Kół PT TEPIS oraz biblioteki uniwersyteckie.

Udział PT TEPIS w projektach Komisji Europejskiej 2008-2011

W uznaniu aktywności i dokonań Towarzystwa TEPIS, prezes Danuta Kierzkowska, wiceprezes Zofia Rybińska i wiceprezes Joanna Miler Cassino zostały zaproszone do udziału w trzech prestiżowych projektach unijnych związanych z praktyką tłumaczy sądowych: Forum Refleksji nad Wielojęzycznością i Kształceniem Tłumaczy (Reflection Forum on Multilingualism and Interpreter Training), Europejskie Stowarzyszenie Tłumaczy Sądowych „EULITA” (European Legal Interpreters and Translators Association), oraz „AVIDICUS” - Ocena przydatności tłumaczenia wideokonferencyjnego w postępowaniu karnym.

Forum Refleksji nad Wielojęzycznością i Kształceniem Tłumaczy, powołane w 2008 r., składające się z siedmiu ekspertów-tłumaczy – w tym prezesa PT TEPIS dr Danuty Kierzkowskiej - obok przedstawicieli europejskich instytucji wymiaru sprawiedliwości i Komisji Europejskiej, wypracowało po sześciu naradach uczestników projektu w Brukseli zalecenia niezależnych ekspertów na temat strategii kształcenia i dobrych praktyk oraz zapewnienia lepszej jakości usług tłumaczy sądowych w krajach członkowskich Unii Europejskiej.

EULITA czyli Europejskie Stowarzyszenie Tłumaczy Sądowych była owocem projektu (2008-2009), który miał na celu stworzenie koncepcji, zasad przynależności i powołanie do życia tego stowarzyszenia. Prezes D. Kierzkowska i wiceprezes Z. Rybińska wzięły udział w kolejnych naradach, które odbyły się w Edynburgu, Lublanie i Warszawie (czerwiec 2009 r.). Na ostatniej naradzie w Antwerpii (listopad 2009 r.), zostało powołane do życia stowarzyszenie EULITA przez trzy zawodowe organizacje tłumaczy: Fińskie Stowarzyszenie Tłumaczy (SKTL), Hiszpańskie Stowarzyszenie Tłumaczy Zawodowych i Przysięgłych (APTIJ) i Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS, trzy uczelnie: Heriot-Watt University w Edynburgu, Uniwersytet w Lublanie i Lessius University College w Antwerpii oraz dwie międzynarodowe organizacje zrzeszające tłumaczy: FIT i AIIC.

Przedstawicielka Towarzystwa TEPIS w osobie Zofii Rybińskiej została powołana na wiceprezesa stowarzyszenia EULITA w Tymczasowym Komitecie Wykonawczym od 2009 roku do marca 2011 r., kiedy to w Hanowerze, podczas I. Walnego Zgromadzenia EULITA, została wybrana wiceprezesem na pierwszą trzyletnią kadencję władz tego stowarzyszenia.

AVIDICUS to projekt, który miał za zadanie dokonać analizy problemów występujących w tłumaczeniu przy użyciu urządzeń wideokonferencyjnych oraz opracować zalecenia i wskazówki w zakresie dobrej praktyki, a także metod szkolenia praktykujących tłumaczy i adeptów zawodu oraz prokuratorów, sędziów i policjantów.

W projekcie AVIDICUS partnerami byli: brytyjski Uniwersytet w Surrey, belgijska uczelnia Lessius University College, belgijska Policja, holenderskie Ministerstwo Sprawiedliwości oraz Pol-

skie Towarzystwo TEPIS. W ramach realizacji tego projektu odbyły się narady w Guildford, Utrechcie, Warszawie (wrzesień 2010 r.) i w Londynie. Podsumowaniem projektu było sympozjum w Londynie, które odbyło się w lutym 2011 r.

We wszystkich naradach uczestniczyły Joanna Miler-Casino i Zofia Rybińska, które w Warszawie zorganizowały i przeprowadziły testy we współpracy z przedstawicielami Prokuratury Krajowej, oraz warsztaty we współpracy z Warszawskimi Prokuraturami Okręgowymi dla Warszawy i Warszawy- Pragi. Projekt trwał od lutego 2009 do marca 2011 r.

TRAFUT- Training for the Future to nowy projekt unijny, w którym partnerem jest - obok Stowarzyszenia EULITA - Towarzystwo TEPIS. Projekt ten poświęcony jest promowaniu wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/64/UE w sprawie prawa do tłumaczenia ustnego i pisemnego w postępowaniu karnym. W ramach tego projektu w ciągu 18 miesięcy mają być zorganizowane cztery regionalne spotkania warsztatowe w Lublanie, Madrycie, Helsinkach i w Antwerpii, zaś Towarzystwo TEPIS otrzymało zadanie zorganizowania w Warszawie narady roboczej w styczniu 2012 r.

Publikacje pod auspicjami PT TEPIS

Towarzystwo nieodpłatnie dostarczało swoim członkom „Biuletyn TEPIS”, który zawiera najważniejsze wiadomości z życia zawodowego tłumaczy w kraju i na świecie oraz informacje nt. aktualnego statusu prawnego tłumaczy przysięgłych. W okresie sprawozdawczym członkowie otrzymali osiem numerów biuletynu – od 67 do 75.

Ponadto, pod stałymi auspicjami Towarzystwa ukazały się sumptem Wydawnictwa Translegis, partnera PT TEPIS, trzy numery (17, 18 i 19) specjalistycznego czasopisma „Lingua Legis”.

Wydawnictwo Translegis kontynuowało również dystrybucję dziesięciu książek wydanych wcześniej pod auspicjami Towarzystwa, wydało pięć nowych pozycji: „Raccolta di documenti italiani”, „The Grammatical Structure of Legal English”, „Neue Auswahl Deutschsprachiger Dokumente”, „The New Selection of English Documents” i „Teksty egzaminacyjne dla kandydatów na tłumacza przysięgłego” oraz przygotowało do druku trzy kolejne pozycje: „Nouveau recueil de documents francais”, „Polsko-angielski słownik terminów prawnych Polterm” oraz „Kodeks tłumacza przysięgłego z nowym komentarzem”.

Członkowie PT TEPIS przy okazji spotkań warsztatowych mają możliwość zakupu publikacji Wydawnictwa Translegis po niższych cenach.

Podsumowanie

Działalność władz, ciał i zarządów Kół PT TEPIS w VII kadencji można podsumować pozytywnie w zakresie doskonalenia zawodowego, starań o lepszy status tłumacza przysięgłego, poszerzonej współpracy z instytucjami i uczelniami krajowymi oraz z organizacjami międzynarodowymi.

Kolegium Doskonalenia Zawodowego oraz Zarządy Kół PT TEPIS zorganizowały ogółem 43 spotkania warsztatowe (o 13 spotkań więcej niż w kadencji 2005-2008), na które poświęcono 358 godzin i podczas których wygłoszono 88 referatów. Członkowie otrzymali osiem numerów „Biuletynu TEPIS”, zaś pod auspicjami Towarzystwa wydano trzy numery czasopisma „Lingua Legis”, cztery nowe pozycje książkowe oraz przygotowano do druku trzy kolejne publikacje.